

Seznam pramenů a literatury

- AČ XIV: Kalousek, J. (red.): Archiv český, XIV. díl, Praha 1895.
- Atanasov, G. 2020: Encore une fois sur la datation et l'organisation des moines dans le monastère rupestre de Murfatlar (dép. de Constanța), *Pontica* 53, 63–86.
- Bakala, J. 1969: Holasická provincie a formování opavského vévodství, *Časopis Slezského muzea* B18, 9–23.
- Barnea, I. – Ștefănescu, Ș. 1971: Din istoria Dobrogei III, București.
- Bezděčka, J. 1993: Dějiny města Litovle od počátku do února 1948, 1. díl. Nepublikovaný rukopis uložený ve Státním okresním archivu Olomouc. Bez místa zpracování.
- Bistřický, J. 1979a: Dva příspěvky k dějinám Olomouce ve 13. století, *Sborník památkové péče v Severomoravském kraji* 4, 109–127.
- Bistřický, J. 1979b: Ke genezi města v Olomouci, *Folia historica Bohemica* 1, 225–230.
- Bistřický, J. 1979c: Několik poznámek ke genezi města Olomouce, in: Novák, F. – Hlobil, I. – Řešetka, M. (eds.), *Historická Olomouc a její současné problémy II*, Olomouc, 7–11.
- Bistřický, J. 1986: Na okraji glos k olomouckým otázkám, *Archaeologia historica* 11, 111–116.
- Bistřický, J. 2006: K tzv. moravskému kancléřství z roku 1207, *Vlastivědný věstník moravský* 58, 34–41.
- Bistřický, J. 2009: Počátky hradu a města. Knížecí hrad a církevní instituce, in: Schulz, J. (red.), *Dějiny Olomouce*, 1. svazek, Olomouc, 88–115.
- Bistřický, J. 2010: K lokalizaci Nového Hrádku v Olomouci, in: Jakubec, O. (ed.), *Arcidiecézní muzeum na Olomouckém hradě. Příspěvky z mezinárodní konference*, Olomouc, 107–112.
- Bláha, J. 1977: Záchranný archeologický výzkum v prostoru zaniklého augustiniánského kláštera Všech svatých na olomouckém Předhradí, in: Spáčil, V. (red.), *Výroční zpráva Okresního archivu v Olomouci za rok 1977*, Olomouc, 70–74.
- Bláha, J. 1980: Přehled důležitějších záchranných akcí oddělení historicko-archeologického průzkumu při OSSPPOP v Olomouci za rok 1979, in: Spáčil, V. (red.), *Výroční zpráva Okresního archivu v Olomouci za rok 1979*, Olomouc, 114–115.
- Bláha, J. 1988: Předběžná zpráva o objevu předvelkomoravského ústředí v Olomouci, *Archaeologia historica* 13, 155–170.
- Bláha, J. 1996a: Olomouc, Biskupské náměstí č. 1, in: Biňovec, K. – Michna, P. (eds.), *Památkový ústav v Olomouci 1995. Výroční zpráva*, Olomouc, 44–46.
- Bláha, J. 1996b: Církevní a laická společnost v Olomouci v některých projevech středověké hmotné kultury, *Archaeologia historica* 21, 169–181.
- Bláha, J. 1997: Olomouc, Biskupské náměstí č. 1, in: Biňovec, K. – Michna, P. (eds.), *Památkový ústav v Olomouci 1996. Výroční zpráva*, Olomouc, 58–59.
- Bláha, J. 1998: Komunikace, topografie a importy ve středověku a v raném novověku (7.–17. století) na území města Olomouce, *Archaeologia historica* 23, 133–159.
- Bláha, J. 2000a: Topografie a otázka kontinuity raně středověkého ústředí v Olomouci, in: Polanský, L. – Sláma, J. – Třeštík, D. (eds.), *Přemyslovský stát kolem roku 1000. Na paměť knížete Boleslava II. († 7. února 999)*, Praha, 179–196.
- Bláha, J. 2000b: Několik archeologických a kulturně-historických poznatků ke středověké a raně novověké topografii Michalského návrší v Olomouci, *Acta Universitatis Palackianae Olomucensis, Facultas Philosophica, Philosophica-Aesthetica* 21 (Historia artium III), 87–114.

- Bláha, J. 2000c: Archeologické a zoologické poznámky ke stravování olomouckých Slovanů v předvelkomoravském období (konec 7. – počátek 9. stol.), *Střední Morava* 10, 66–73.
- Bláha, J. 2001a: Archeologické poznatky k vývoji a významu Olomouce v období Velkomoravské říše, in: Galuška, L. – Kouřil, P. – Měřínský, Z. (eds.), *Velká Morava mezi východem a západem. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno* 17, Brno, 41–68.
- Bláha, J. 2001b: Slovanská a středověká Olomouc v archeologických pramenech, in: Bém, M. (red.), *Archeologické zrcadlení, Olomouc*, 121–151.
- Bláha, J. 2001c: K funkci Michalského kopce v Olomouci. Několik úvodních poznámek, in: Bláha, J. (red.), *Historická Olomouc XII, Olomouc*, 33–64.
- Bláha, J. 2001d: K archeologickým dokladům pohřbívání v Olomouci v raném středověku, in: Bláha, J. – Kolář, B. – Spáčil, V. – Tichák, M., *Olomoucké hřbitovy a kolumbária, Olomouc*, 42–46.
- Bláha, J. 2002a: K některým pohanským aspektům kultu sv. Michala ve středověku, *Acta Universitatis Palackianae Olomucensis, Facultas Philosophica, Philosophica-Aesthetica* 23 (Historia artium IV), 37–50.
- Bláha, J. 2002b: K raně středověké topografii Olomouce se zvláštním zřetelem k oblasti tzv. Předhradí, *Acta Universitatis Palackianae Olomucensis, Facultas Philosophica, Historica* 31, 13–28.
- Bláha, J. 2003: Olomouc (k. ú. Olomouc-město, okr. Olomouc). Wurmova ulice č. o. 1, *Přehled výzkumů* 44, 266–269.
- Bláha, J. 2009: Ad „olomoucké podzemí“, in: Kašpárková, S. – Gračka, V. – Bláha, J., *Olomoucké podzemí, měšťanské domy a paláce, církevní budovy a vojenské objekty, Olomouc*, 7–17.
- Bláhová, Z. 1986: Poznámky ke stavebním počátkům dominikánů v Olomouci, *Archaeologia historica* 11, 321–328.
- Bláhová, Z. 2007: Stavební kámen v nejstarší olomoucké architektuře a jeho příspěvek k interpretaci staveb, in: Nekuda, V. – Unger, J. – Hašek, V. (eds.), *Ve službách archeologie* 1/07, Brno, 113–119.
- Bláhová, Z. – Bláha, J. 2005: Bývalý konvent dominikánů s kostelem sv. Michala, in: Foltýn, D. a kol., *Encyklopedie moravských a slezských klášterů, Praha*, 468–473.
- Boháč, Z. 1973a: Patrocinia jako jeden z pramenů k dějinám osídlení, *Československý časopis historický* 21, 369–388.
- Boháč, Z. 1973b: K některým geografickým aspektům středověkého osídlení v našich zemích, *Historická geografie* 10, 151–169.
- Boháčová, I. 2017: Raně středověké opevnění a severní trakt Pražského hradu, in: Boháčová, I. – Podliska, J. (eds.), *Průvodce pražskou archeologií. Památky známé, neznámé i skryté, Praha*, 47–49.
- Bolina, P. 2003: Kde byl přepaden biskup Jindřich Zdík roku 1145?, *Časopis Matice moravské* 122, 343–373.
- Bolina, P. 2005: Byl hrad Svojanov u Poličky posledním centrem tzv. úsobrněnské provincie?, *Časopis Matice moravské* 124, 3–46.
- Bolina, P. – Němcová, J. – Šlězár, P. 2008: K počátkům hradů na Moravskotřebovsku, *Castellologica bohemia* 11, 53–88.
- Bolina, P. a kol. 2022: Bolina, P. – Martínek, J. – Cílek, V. – Šlězár, P.: Jantarová stezka, Praha.
- Bravermanová, M. – Dehnerová, H. – Šovar, V. 2022: Archeologické textilie z Olomouce, *Křížkovského* 10, *Archaeologia historica* 47(1), 347–362.
- Březina, J. 1963: Zábřežsko v období feudalismu do roku 1848, Ostrava.
- Burian, B. 1939: Konický okres. Vlastivěda moravská. II. Místopis, Brno.
- Burian, V. 1960: Nálezy románských (?) olověných plaket se symboly evangelistů v Olomouci, *Numismatické listy* 15, 67–70.

- Burian, V. 1971: Nález mladohradištní keramiky na olomouckém Předhradí, *Archeologické rozhledy* 23, 751–753.
- CDB I: Friedrich, G. (ed.): *Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae*, I. díl (805–1197), Pragae 1904–1907.
- CDB II: Friedrich, G. (ed.): *Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae*, II. díl (1198–1230), Pragae 1912.
- CDB III/1: Friedrich, J. (ed.): *Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae*, III. díl, 1. svazek (1231–1238), Pragae 1943.
- CDB III/2: Friedrich, G. – Kristen, Z. (eds.): *Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae*, III. díl, 2. svazek (1238–1240), Pragae 1962.
- CDB III/3: Bistřický, G. (ed.): *Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae*, III. díl, 3. svazek (1231–1240), Pragae 2000.
- CDB IV/1: Šebánek, J. – Dušková, S. (edd.): *Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae*, IV. díl, 1. svazek (1241–1253), Pragae 1962.
- CDB V/1: Šebánek, J. – Dušková, S. (edd.): *Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae*, V. díl, 1. svazek (1253–1266), Pragae 1974.
- CDB V/2: Šebánek, J. – Dušková, S. (edd.): *Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae*, V. díl, 2. svazek (1267–1278), Pragae 1981.
- CDB VI/1: Sviták, Z. – Krmíčková, H. – Krejčíková, J. – Nechutová, J. (edd.): *Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae*, VI. díl, 1. svazek (1278–1283), Pragae 2006.
- CDM I: Boček, A. (ed.): *Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae*, I. díl (396–1199), Olomucii 1836.
- CDM III: Boček, A. (ed.): *Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae*, III. díl (1241–1267), Olomucii 1841.
- CDM IV: Boček, A. (ed.): *Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae*, IV. díl (1268–1293), Olomucii 1845.
- CDM V: Boček, A. – Chytil, J. (eds.): *Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae*, V. díl (1294–1306), Brünn 1850.
- CDM VI: Chlumecký, P. – Chytil, J. (eds.): *Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae*, VI. díl (1307–1333), Brünn 1854.
- CDM VII: Chytil, J. (ed.): *Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae*, VII. díl (1334–1345), Brünn 1858.
- CDM VIII: Brandl, V. (ed.): *Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae*, VIII. díl (1350–1355), Brünn 1874.
- CDM IX: Brandl, V. (ed.): *Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae*, IX. díl (1356–1366), Brünn 1875.
- CDM XI: Brandl, V. (ed.): *Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae*, XI. díl (1375–1390), Brünn 1885.
- Cosmas 1923: *Die Chronik der Böhmen des Cosmas von Prag*, in: *Cosmae Pragensia Chronica Bohemorum*, *Monumenta Germaniae Historica*, *Scriptores rerum Germanicarum*, Nova series II, eds. B. Bretholz – W. Weinberger, Berlin 1923.
- Čechura, M. 2012: Raně středověké sídlo (?) u kostela Nanebevzetí Panny Marie v Bukovci (okr. Domažlice). Předběžná zpráva o archeologickém výzkumu, *Archaeologia historica* 37, 529–538.
- Čermák, M. 1978: Mlýny v Olomouci a jejím nejbližším okolí (pokračování), in: Spáčil, V. (red.), *Výroční zpráva Okresního archivu v Olomouci za rok 1977*, Olomouc, 80–102.
- Čopjaková, R. – Zapletal, J. – Zatloukal, R. 2007: Výzkum asociace těžkých minerálů ve stavebních kamenech středověkého zdiva z areálu Olomouckého hradu, in: Nekuda, V. – Unger, J. – Hašek, V. (eds.), *Ve službách archeologie* 1/07, Brno, 124–136.

- Dehnerová, H. – Hofman, P. – Šlězár, P. 2021: 3D model kostela sv. Petra v Olomouci [online]. Dostupné na WWW: <<https://www.npu.cz/cs/uop-olomouc/pro-media/70640-3d-model-kostela-sv-petra-v-olomouci>> [cit. 2023-09-14].
- Dehnerová, H. – Šlězár, P. 2014: Nové nálezy raně středověkých severských závaží z Olomouce, in: Unger, J. (red.), Archeologie a vlastivěda. PhDr. Pavlu Michnovi k sedmdesátým narozeninám, Vlastivědný věstník moravský, Supplementum 2, Brno, 145–151.
- Dehnerová, H. – Šlězár, P. 2015a: Úsobrno, okr. Blansko, Jevíčská cesta a středověká fortifikace Durana, in: Tomášek, M. a kol., 100 zajímavých archeologických lokalit Moravy a Slezska, Praha, 374–378.
- Dehnerová, H. – Šlězár, P. 2015b: Moravičany, okr. Šumperk, Pravěké pohřebiště a středověké opevněné sídliště s pohřebištěm a kostelem, in: Tomášek, M. a kol., 100 zajímavých archeologických lokalit Moravy a Slezska, Praha, 225–228.
- Dehnerová, H. – Šlězár, P. 2015c: Líšnice u Mohelnice, okr. Šumperk, Komunikace Moravská Třebová – Mohelnice; městečko Radkov; hrad Líšnice, in: Tomášek, M. a kol., 100 zajímavých archeologických lokalit Moravy a Slezska, Praha, 198–378.
- Dehnerová, H. – Šlězár, P. 2016: Olomouc (k. ú. Olomouc-město, okr. Olomouc). Křížkovského 10, Přehled výzkumů 57 (2), 294–300.
- Dehnerová, H. – Šlězár, P. 2017: Olomouc (k. ú. Olomouc-město, okr. Olomouc). Křížkovského 10, Přehled výzkumů 58 (2), 232–234.
- Dohnal, V. 1975: Pokračování sondáže na Dómském návrší v Olomouci, Přehled výzkumů 1974, 86–90.
- Dohnal, V. 1985: Raněstředověké osídlení a počátky hradu v Olomouci, Časopis Slezského muzea 34, série B, 97–113.
- Dohnal, V. 1996a: Zpráva o XV. etapě (1994). Olomouc, dómské návrší, Olomouc. Nepublikovaná nálezová zpráva.
- Dohnal, V. 1996b: Zpráva o XVI. etapě (1995). Olomouc, dómské návrší, Olomouc. Nepublikovaná nálezová zpráva.
- Dohnal, V. 2001: Olomoucký hrad v raném středověku. 10. až první polovina 13. století, Olomouc.
- Dohnal, V. 2005: Olomoucký hrad v raném středověku II. Archaeologiae regionalis Fontes 6, Olomouc.
- Dohnal, V. 2006: Tři nejstarší olomoucké kostely. Olomoucký hrad v raném středověku (III). Archeologické památky střední Moravy 10, Olomouc.
- Dolejší, K. – Mlčák, L. 2010: K dějinám Olomouckého hradu ve 12. až 16. století, in: Jakubec, O. (ed.), Arcidiecézní muzeum na Olomouckém hradě. Příspěvky z mezinárodní konference, Olomouc, 113–130.
- Doležel, J. 1996: K problematice duchovní správy na panstvích Dražanské vrchoviny ve středověku, Archaeologia historica 21/96, 183–191.
- Doležel, J. 2009: Nová centra přemyslovských Čech a Moravy, in: Sommer, P. – Třeštík, D. – Žemlička, J. (eds.), Přemyslovci. Budování českého státu, Praha, 351–361, 366–377.
- Doležel, J. 2003: K etnické struktuře středověké kolonizace Dražanské vrchoviny, Archaeologia historica 28, 123–173.
- Doležel, J. 2014: Proměna perspektivy: K dalším možnostem studia středověkého osídlení Dražanské vrchoviny, in: Boháčová, I. – Sommer, P. (eds.), Středověká Evropa v pohybu. K poctě Jana Klápště, Praha, 69–86.
- Dudík, B. 1884: Über Nekrologe der Olmützer Domkirche, Archiv für österreichische Geschichte 65, 487–589.
- Durdík, T. 2010: K výskytu okrouhlých obytných věží ve střední Evropě v 12. – počátku 13. století,

- in: Jakubec, O. (ed.), Arcidiecézní muzeum na Olomouckém hradě. Příspěvky z mezinárodní konference, Olomouc, 143–154.
- Durdík, T. – Bolina, P. 2001: Středověké hrady v Čechách a na Moravě, Praha.
- Dynda, J. 2018: České a moravské pohanství, in: Štefan, I. – Wihoda, M. (red.), Kostel Panny Marie na Pražském hradě. Dialog nad počátky křesťanství v Čechách, Praha, 29–55.
- Eliáš, J. 1973: Nejstarší plán města Olomouce (1712–1727), Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci 162, 45.
- Elbel, P. 2002: Hospodářské zázemí kláštera Hradiště u Olomouce v 11. a 12. století, in: Jan, L. – Obšusta, P. (eds.), Ve stopách sv. Benedikta. Sborník příspěvků z konference Středověké kláštery v zemích Koruny české konané ve dnech 24.–25. května 2001 v Třebíči, Brno, 39–56.
- Elbel, P. 2010: Dějiny neúspěchu aneb úsilí Přemyslovců o zřízení arcibiskupství v českých zemích, in: Wihoda, M. – Reitinger, L. a kol., Proměna středovýchodní Evropy raného a vrcholného středověku. Mocenské souvislosti a paralely, Brno, 238–306.
- Faltýnek, K. 2015: Archeologické nálezy a lokality na katastru obce Žádlovice, Archeologie Moravy a Slezska 15, 21–47.
- Faltýnek, K. – Šlězár, P. 2013: Pavlov (k. ú. Radnice, okr. Šumperk). „Za humny“, Přehled výzkumů 54 (2), 262–263.
- Faltýnek, K. – Šlězár, P. 2016: Nové středověké fortifikace v povodí říčky Třebůvky na Bouzovsku, Archeologie východních Čech 11, 140–157.
- Faltýnek, K. – Novák, J. – Šlězár, P. 2018: Raně středověké osídlení v Moravičanech na Soutoku, Přehled výzkumů 59 (2), 119–159.
- Fischer, V. J. 1808: Geschichte der königlichen Hauptstadt und Grenzfestung Olmütz im Markgrafthume Mähren, Olmütz.
- Frait, R. 2006: Mladohradištní meč z Univerzitní ulice v Olomouci, Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci 292, 97–102.
- Frolík, J. 2009: Pražský hrad v raném středověku, in: Sommer, P. – Třeštík, D. – Žemlička, J. (eds.), Přemyslovci. Budování českého státu, Praha, 126–128.
- Frolík, J. 2014: Hlavní sídlo, Pražský hrad, in: Dvořáčková-Malá, D. – Zelenka, J. a kol., Přemyslovský dvůr. Život knížat, králů a rytířů ve středověku, Praha, 457–476.
- Frolík, J. 2020: Praha v dobách kněžny Ludmily, in: Izdný, J. a kol., Ludmila kněžna a světice, Praha, 186–212.
- Gabrhelíková, K. 2013: Plaketa se symbolem evangelisty Marka, in: Jemelková, S. (ed.), Mezi východem a západem. Svatí Cyril a Metoděj v kultuře českých zemí, Olomouc, 165–166.
- Galuška, L. 2013: Hledání původu. Od avarských bronzů ke zlatu Velké Moravy. Brno.
- Galuška, L. 2017: Slované – stopy předků. O Moravě v 6.–10. století, Brno.
- Galuška, L. a kol. 2012: Galuška, L. – Macháček, J. – Pieta, K. – Sedláčková, H.: The Glass of Great Moravia: Vessel and Window Glass, and Small Objects, Journal of Glass Studies 54, 61–92.
- Gieysztor, A. 2020: Mytologie Slovanů, Praha.
- Goš, V. 1978: Havelkovo muzeum v Lošticích. Katalog archeologické sbírky, Zprávy Československé společnosti archeologické při Československé akademii věd 20, 134–163.
- Goš, V. 1984: K otázce zahloubených obydlí ve 13. století na severní Moravě. Zemnice č. 16 z Loštic-náměstí, Vlastivědný věstník moravský 36, 171–178.
- Goš, V. 2007: Loštice. Město středověkých hrncířů, Opava.
- Granum 2019: Granum catalogi praesulum Moraviae, in: Bartoňková, D. a kol., Magnae Moraviae fontes historici I, Praha 2019, 348–353.

- Hauserová, M. 2021: K otázce kostelních věží, *Archaeologia historica* 46 (2), 351–381.
- Heroutová, M. a kol. 1970: Heroutová, M. – Líbal, D. – Macháčková, J. – Muk, J.: Olomouc. Stavebně historický průzkum jádra, Bloky: 33, 34–36–47, Praha. Nepublikovaný pasport.
- Hlavica, M. – Procházka, R. 2020: Market System, in: Poláček, L. et al., *Great Moravian Elites from Mikulčice*, Brno, 79–81.
- Hlubek, L. 2018: Loštice (okr. Šumperk). Pivovarská ulice, č. p. 7, *Přehled výzkumů* 59 (2), 252–253.
- Hlubek, L. 2019: Loštice (okr. Šumperk). Pivovarská ulice, č. p. 103, *Přehled výzkumů* 60 (2), 282–283.
- Hlubek, L. – Šlézar, P. 2014: Doklady zpracování železa v raném středověku na území Uničovska a Litovelska, *Archaeologia historica* 39, 583–607.
- Hoffmann, F. 2009: Středověké město v Čechách a na Moravě. Praha.
- Hosák, L. 1963: Několik glos k lokaci města Olomouce, *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci* 111, 2–6.
- Hosák, L. 1967: Přehled historického místopisu Moravy a Slezska v období feudalismu do roku 1848. Úvodní svazek, in: Hosák, L. (ed.), *Historický místopis Moravy a Slezska v letech 1848–1960*, Ostrava.
- Hosák, L. 2004: Historický místopis země Moravskoslezské, Praha (reprint).
- Hrubý, P. 2019: Metalurgická produkční sféra na Českomoravské vrchovině v závěru přemyslovské éry. Spisy Filozofické fakulty Masarykovy univerzity č. 487, Brno.
- Charouz, Z. J. 1999: Olomoucký klášter u sv. Jakuba, in: Macková, M. – Oppeltová, J. (eds.), *Slavme chvíli... Sborník k 70. narozeninám Jana Bistřického*, Ústí nad Orlicí, 62–68.
- Charvát, P. 2022: Příběhy dávného času. Staré pověsti české dnes, Praha.
- Chotěbor, P. 1992: Tvrze v ikonografických pramenech, *Archaeologia historica* 17, 177–187.
- Chotěbor, P. – Smetánka, Z. 1985: Panské dvory na české středověké vesnici, *Archaeologia historica* 10, 47–56.
- Jakubec, O. 2005a: Zaniklý konvent augustiniánek kanovnic u kostela sv. Petra, později s kostelem sv. Jakuba, následně konvent minoritů, in: Foltýn, D. a kol., *Encyklopedie moravských a slezských klášterů*, Praha, 463–468.
- Jakubec, O. 2005b: Bývalý konvent minoritů „U sv. Františka“ s kostelem P. Marie, následně kolej jezuitů s kostelem P. Marie Sněžné se školami a konviktem s kaplí Božího těla, in: Foltýn, D. a kol., *Encyklopedie moravských a slezských klášterů*, Praha, 473–485.
- Jakubec, O. – Kroupa, J. 2005: Bývalý konvent klarisek s kostelem sv. Kláry, in: Foltýn, D. a kol., *Encyklopedie moravských a slezských klášterů*, Praha, 485–489.
- Jan, L. 2005: Litovel (Olomouc). Zaniklý dům řádu sv. Ducha s kostelem a špitálem, in: Foltýn, D. a kol., *Encyklopedie moravských a slezských klášterů*, Praha, 416–417.
- Jan, L. 2006: Václav II. a struktury panovnické moci, Brno.
- Jan, L. 2007: Skrytý půvab „středoevropského modelu“, *Český časopis historický* 105, 873–902.
- Jan, L. 2009: Hereditas, výsluha, kastelánie. Několik poznámek k terminologii současné historiografie přemyslovského období, *Časopis Matice moravské* 128, 461–472.
- Jan, L. 2019: Nástin vzniku a vývoje české a moravské šlechty (s důrazem na její počátky), *Časopis Matice moravské* 138, 241–260.
- Jan, L. 2023: Moravské arcibiskupství a biskupství v 9.–11. století, in: Kotous, J. – Sommer, P. – Vaníček, V. (eds.), *Tisíc a padesát let pražského biskupství*, Praha, 152–172.
- Jan, L. – Procházka, R. 2013: Vznik institucionálního města, in: Jan, L. (red.), *Dějiny Brna 2. Středověké město*, Brno, 32–60.
- Janiš, D. 2013: Zemské soudnictví na Moravě vrcholného středověku, Brno.

- Janiš, D. – Kohoutek, J. 2003: Královské hrady východní Moravy a jejich úloha v mocenském a správním systému ve 13. a 14. století, *Archaeologia historica* 28, 357–374.
- Janiš, D. – Vrla, R. a kol. 2018: Janiš, D. – Vrla, R. – Štětina, J. – Langová, J. – Holík, J. – Vácha, Z. – Schenk, Z.: Hrady Zlínského kraje, Lukov.
- Jelínková, D. 2012: K otázce datování počátků kultury s keramikou pražského typu na Moravě, *Přehled výzkumů* 53 (2), 7–21.
- Ježek, M. – Zavřel, J. 2022: Early medieval glass smoothers as a manifestation of the spread of Christianity in Mainland Europe, *Praehistorische Zeitschrift* 97, 324–343.
- Jílek, F. 1947: Historický místopis kraje. Mohelnice, Loštice.
- John, J. – Ciglbauer, J. 2023: Mohyly a elity: kovové artefakty z povrchu jihočeských mohylníků, in: Lutovský, M. a kol., *Raně středověké mohyly v Čechách*, *Archeologie ve středních Čechách – Supplementum* 2, Praha, 187–203.
- Jokeš, P. 2011: Farní organizace na středověké západní Moravě, Brno.
- Juřík, P. 2013: Šternberkové. Panský rod v Čechách a na Moravě, Praha.
- Kalábek, M. 2009: Mladší doba železná, doba římská a stěhování národů, in: Schulz, J. (red.), *Dějiny Olomouce*, 1. svazek, Olomouc 2009, 63–72.
- Kalábek, M. 2015: Olomouc (k. ú. Nemilany, okr. Olomouc), *Přehled výzkumů* 56 (2), 297.
- Kalábková, P. 2009: Paleolit, neolit, starší a střední eneolit, in: Schulz, J. (red.), *Dějiny Olomouce*, 1. svazek, Olomouc, 30–40.
- Kalábková, P. – Kalábek, M. 2009: Slovanské osídlení a archeologie raného středověku, in: Schulz, J. (red.), *Dějiny Olomouce*, 1. svazek, Olomouc, 73–86.
- Kalábková, P. a kol. 2009: Kalábková, P. – Kalábek, M. – Peška, J. – Vránová, V. – Zapletal, J.: Prehistorie a protohistorie, in: Schulz, J. (red.), *Dějiny Olomouce*, 1. svazek, Olomouc, 13–72.
- Kalhous, D. 2008: *Dagome iudex*: zamyšlení nad výpovědní hodnotou jednoho pramene, in: Kotlíková, M. – Plosová, J. (edd.), *Ad laetitiam. Studenti doc. Vladimíru Vašků k 75. narozeninám*, Brno, 73–80.
- Kašpar, P. 2022a: Import pozdně antických a raně středověkých mincí na území Moravy, Olomouc. Nepublikovaná diplomová práce (katedra historie Filozofické fakulty Univerzity Palackého).
- Kašpar, P. 2022b: Loštice (okr. Šumperk). Malé náměstí, *Přehled výzkumů* 63 (2), 161.
- Kašpárková, S. 1981: Olomouc. Tř. 1. máje 28, 30, Olomouc. Nepublikovaný stavebně-historický průzkum.
- Kašpárková et al. 1993: Kašpárková, S. – Hořínek, J. – Richterová, H.: Loštice – farní kostel sv. Prokopa. Stavebně-historický průzkum východní části, Olomouc. Nepublikovaný stavebně-historický průzkum.
- Kauerová, V. – Koudela, M. 1998: Památky staré Litovle, Olomouc.
- Kauerová, V. – Vítek, T. – Faltýnek, K. 1999: Výsledky průzkumu kostela sv. Filipa a Jakuba v Litovli, in: Biňovec, K. – Michna, P. (red.), *Výroční zpráva 1998. Památkový ústav v Olomouci*, Olomouc, 84–90, 160–162.
- Kejř, J. 1998: Vznik městského zřízení v českých zemích, Praha.
- Kilian, J. J. 1676: Grafická univerzitní teze Mathiase Schmidta, 1676, mědiryt. Zemský archiv Opava, pracoviště Olomouc, fond Univerzita v Olomouci, inv. č. 2142, teze č. 13, obrazová č. 233. Reprodukce: Veduty v českých a slovenských archivech: <http://veduty.bach.cz/veduty/> [cit. 2023-09-15].
- Klápště, J. 1994: Paměť krajiny středověkého Mostecka, Most.
- Klápště, J. 1996: Urbanizace střední Evropy jako archeologický problém, in: Kurnatowska, Z. (ed.), *Slowiańszczyzna w Europie średniowiecznej* 2, Wrocław, 23–30.

- Klápště, J. 2005: Proměna českých zemí ve středověku, Praha.
- Klápště, J. 2011: O rané šlechtě v českých zemích. Malý náčrt velkého tématu, in: Doleželová, E. – Meduna, P. (eds.), Co můj kostel dnes má, nemůže kníže odnít. Věnováno Petru Sommerovi k životnímu jubileu, Praha, 61–66.
- Klápště, J. 2016: The Archaeology of Prague and the Medieval Czech Lands. 1100–1600, Sheffield – Bristol.
- Kočár, P. – Šlězár, P. – Kočárová, R. 2016: Vegetace a ekonomika předvelkomoravské centrální lokality v Olomouci-Povelu, Archeologické rozhledy 68, 544–575.
- Kohout, Š. 2009: Rozkvět města, in: Schulz, J. (red.), Dějiny Olomouce, 1. svazek, Olomouc, 126–164.
- Konečný, L. 1986: Glosy k olomouckým otázkám, Archaeologia historica 11, 103–116.
- Konečný, L. 1989: K lokalizaci Nového hrádku a Hradce v románské Olomouci, Archaeologia historica 14, 141–147.
- Konečný, J. L. 2010: Románský hrad ve světle aktuálních poznatků, in: Jakubec, O. (ed.), Arcidiecézní muzeum na Olomouckém hradě. Příspěvky z mezinárodní konference, Olomouc, 82–98.
- Koula, V. 2011: Páni ze Šternberka. Od Divišovců ke Karlu IV., Praha. Nepublikovaná bakalářská práce (Ústav českých dějin Filozofické fakulty Univerzity Karlovy).
- Kouřil, M. 1979: Příspěvky k místopisu olomouckého Předhradí, in: Novák, F. – Hlobil, I. (eds.), Historická Olomouc a její současné problémy, Acta Universitatis Palackianae Olomucensis, Facultas Philosophica, Philosophica-Aesthetica 5, Praha, 109–114.
- Kouřil, M. 1980: K místopisu olomouckého Předhradí od poloviny 15. století do počátku 16. století, in: Novák, F. – Hlobil, I. – Řešetka, M. (eds.), Historická Olomouc a její současné problémy III, Olomouc, 108–112.
- Kouřil, P. 2001: Zur chronologischen Stellung von Sporen, deren Arme mit rechteckigem Rahmen mit fester Schnalle beendet sind, in: Galuška, L. – Kouřil, P. – Měřinský, Z. (eds.), Velká Morava mezi východem a západem. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 17, Brno, 241–255.
- Kouřil, P. 2003: Staří Maďaři a Morava z pohledu archeologie, in: Klápště, J. – Plešková, E. – Žemlička, J. (eds.), Dějiny ve věku nejistot. Sborník k příležitosti 70. narozenin Dušana Třeštíka, Praha, 110–146.
- Kouřil, P. 2016: Staří Maďaři a jejich podíl na kolapsu a pádu Velké Moravy aneb Spojenci, sousedé, nepřátelé, in: Macháček, J. – Wihoda, M. a kol., Pád Velké Moravy aneb Kdo byl pohřben v hrobu 153 na Pohansku u Břeclavi?, Prameny české historie. Svazek 2, Praha, 102–143.
- Kouřil, P. – Prix, D. – Wihoda, M. 2000: Hrady českého Slezska, Brno – Praha.
- Kráčmer, M. 1886: Dějiny metropolitního chrámu sv. Václava v Olomouci, Olomouc.
- Králík, O. 1966: První historická zpráva o Olomouci, Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci 130, 1–4.
- Kšír, J. 1966: První biskupský dům v Olomouci, Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci 130, 4–13.
- Kšír, J. 1970: Nejstarší zděná hradba kolem olomouckého hradu, Památková péče 4, 193–203.
- Kubíček, V. 1918: Z dějin města Loštic, Brno.
- Kubíčková, I. 2015: Názvy litovelských ulic v minulosti a dnes, Olomouc.
- Kubín, P. 2006: Kanonizace svatého Prokopa v roce 1204, in: Sommer, P. (ed.), Svatý Prokop, Čechy a Střední Evropa, Praha, 104–116.
- Kuča, K. 1998: Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, III. díl, Kolín-Miro, Praha.
- Kudělka, Z. 1984: Románská architektura na Moravě, in: Chadraba, R. (red.), Dějiny českého výtvarného umění. Díl I/1, Praha, 74–91.

- Kuna, M. (ed.) 2007: Archeologie pravěkých Čech 1. Pravěký svět a jeho poznání, Praha.
- Kuthan, J. 1982: Architektura v přemyslovském státě 13. století, in: Kuthan, J. (ed.), Umění doby posledních Přemyslovců, Praha, 181–351.
- Kux, J. 1900: Geschichte der Stadt Littau von den ältesten Zeiten bis zum Jahre 1848, Brünn.
- Kux, H. 1905: Statistischen Jahrbücher der königlichen Hauptstadt Olmütz, Bd. IV. 1900–1904, Olmütz, 156–159.
- Kühtreiber, T. 2011: Der Gründungsbau der Burg Landštejn Überlegungen zur zeitlichen Einordnung aus bauhistorischer Sicht, Průzkumy památek 18, 71–84.
- Laštovičková, M. 2002: Antropologické zpracování kosterního materiálu z Wurmovy ulice v Olomouci, Brno. Nepublikovaná ročníková práce (katedra antropologie Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity).
- Laval, F. 2016: Co je kostel? K počátkům šlechtických sídel českého středověku, Archeologické rozhledy 68, 47–90.
- Letopis Jarlochův, FRB II: Fontes rerum Bohemicarum II, ed. J. Emler, Praha 1874–1875, 461–516.
- Letopis Vincencia, FRB II: Fontes rerum Bohemicarum II, ed. J. Emler, Praha 1874–1875, 407–460.
- Lošťák, J. 1976: Litovelská městská kniha soudní a pamětní 1359–1577, Brno. Nepublikovaná diplomová práce (Filozofická fakulta Univerzity Jana Evangelisty Purkyně).
- Lutovský, M. 2023: Pohřbívání pod mohylami v raně středověkých Čechách, in: Lutovský, M. a kol. 2023, Raně středověké mohyly v Čechách, Archeologie ve středních Čechách – Supplementum 2, Praha, 9–65.
- Mácalová, H. 1984: Výsledky výzkumu v Lošticích-Žádlovicích (okr. Šumperk), Archaeologia historica 9, 101–110.
- Marek, M. 2013: Rodokmen Šternberků [online]. Dostupné na WWW: <<http://genealogy.euweb.cz/sternbg/sternbg1.html>> [cit. 2023-08-04].
- Marková, M. 2021: Hranice a hraničení v českých zemích ve středověku, Praha.
- Martínek, J. a kol. 2011: Historické cesty [online]. Dostupné na WWW: <<http://www.historicke-cesty.cz/>> [cit. 2023-08-08]; <<http://naki.vectormap.cz/>> [cit. 2023-08-08].
- Martínek, J. a kol. 2017: Moravské křižovatky [online]. Dostupné na WWW: <<https://www.m-krizovatky.cz/>> [cit. 2023-08-08].
- Maříková-Kubková, J. 2018: Úloha kultu a církevních center ve formování Pražského hradu v raném středověku, in: Štefan, I. – Wihoda, M. (red.), Kostel Panny Marie na Pražském hradě. Dialog nad počátky křesťanství v Čechách, Praha, 100–130.
- Maříková-Kubková, J. – Šlězár, P. – Dehnerová, H. 2023: Praha – Olomouc. Sídlní potenciál a vznik biskupství, in: Kotous, J. – Sommer, P. – Vaníček, V. (eds.), Tisíc a padesát let pražského biskupství, Praha, 244–266.
- Matla-Kozłowska, M. 2008: Pierwsi Przemyślidzi i ich państwo (od X do połowy XI wieku). Ekspansja terytorialna i jej polityczne uwarunkowania, Poznań.
- Matrika 1647: Matrika loštické farnosti z let 1647–1743. Loštice. Zemský archiv v Opavě, pobočka Olomouc, sign. Mh IV 1 [online]. Dostupné na WWW: <<http://digi.archives.cz/da/searchlink?fc-Db=10041>> [cit. 2023-08-07].
- Matrika 1660: Matrika loštické farnosti z let 1660–1684. Loštice. Zemský archiv v Opavě, pobočka Olomouc, sign. Mh IV 2 [online]. Dostupné na WWW: <<http://digi.archives.cz/da/searchlink?fc-Db=10041>> [cit. 2023-08-07].
- Matzke, J. 1976: Zur Siedlungsgeschichte von Alt-Olmütz. Steinheim am Main.
- Menclová, D. 1972: České hrady. Díl první, Praha.

- Merhautová, A. 1984: Románská architektura v Čechách, in: Chadraba, R. (red.), Dějiny českého výtvarného umění. Díl I/1, Praha, 45–73.
- Merhautová, A. 1988: Skromné umění. Ostrovská zdobená terakota, Praha.
- Merhautová, A. 2003: Ostrovský klášter a jeho výroba keramiky, in: Brych, V. – Stehlíková, D. (red.), 1000 let kláštera na Ostrově (999–1999). Sborník příspěvků k jeho hmotné kultuře v raném a vrcholném středověku, Praha, 29–42.
- Merta, D. – Peška, M. 2015: Ke stavu poznání stavebních dějin bývalého kláštera premonstrátů Rosa Coeli v Dolních Kounicích. Nález románského obytného objektu pod stavbou barokního konventu, *Archaeologia historica* 40 (2), 819–837.
- Měřínský, Z. 2009: Morava součástí přemyslovského státu, in: Sommer, P. – Třeštík, D. – Žemlička, J. (eds.), Přemyslovci. Budování českého státu, Praha, 219–239.
- Měřínský, Z. 2010: Éra Přemysla Otakara II. na Moravě a ve Slezsku (1247–1278) v archeologických nálezech a dokladech, in: Jan, L. – Kacetl, J. (eds.), Pocta králi. K 730. výročí smrti českého krále, rakouského vévody a moravského markraběte Přemysla Otakara II., Brno – Znojmo, 141–201.
- Měřínský, Z. 2011: Morava na úsvitě dějin. Vlastivěda moravská. Nová řada, sv. 4, Brno.
- MF 2022: Hlavní město Moravy Olomouc. Olomoučané si titul metropole střežili, dle zákona platí i dnes, REJ Olomoucko, 9. 12. 2022 [online]. Dostupné na WWW: < <https://olomoucky.rej.cz/clanky/historie/1095-hlavni-mesto-moravy-olomouc-olomoucane-si-titul-metropole-strezili-dle-zakona-plati-i-dnes?fbclid=IwAR1V8TiNCbUUh8pF7m4H94k8HOkpoztxRmywE-Ps53b01VSm91cX3-4uwc6s> > [cit. 2023-08-03].
- Michna, J. P. 1982: K utváření raně středověké Moravy (Olomouc a historické Olomoucko v 9. až počátku 13. století), *Československý časopis historický* 30, 716–744.
- Michna, P. 1988: K poznání zahluobených obydlí doby velké kolonizace, in: Frolec, V. (red.), Rodná země. Sborník k 100. výročí Muzejní a vlastivědné společnosti v Brně a k 60. narozeninám PhDr. Vladimíra Nekudy, CSc., Brno, 222–284.
- Michna, P. – Pojsl, M. 1988: Románský palác na Olomouckém hradě. Archeologie a památková obnova. *Prameny k dějinám a kultuře Moravy*, sv. 3, Brno.
- Mlateček, K. 2020: Vzestup a pád pánů z Vildenberka. Úpadek panského rodu a moravská společnost v druhé polovině 14. století, in: Chocholáč, B. – Malíř, J. – Reitinger, L. – Wihoda, M., Pro pana profesora Libora Jana k životnímu jubileu, Brno, 443–464.
- Mlčák, L. 2002: Areál jezuitské koleje v Olomouci, in: Fiala, J. – Mlčák, L. – Žurek, K. (eds.), Jezuitský konvikt. Sídlo uměleckého centra Univerzity Palackého v Olomouci, Olomouc, 179–199.
- Mlčák, L. 2006: Stavební vývoj olomouckého hradu do konce 13. století, in: Fifková, R. (ed.), Sága moravských Přemyslovců. Život na Moravě od XI. do počátku XIV. století, Olomouc – Brno, 125–132.
- Mlčák, L. 2015: Kostel sv. Máří Magdalény na Bouzově, Střední Morava, *Vlastivědná revue* 40, 98–104.
- Mlčák, L. 2021: Cínová tumba a malované osárium s ostatky olomouckých přemyslovských úředních knížat. Na paměť 820. výročí smrti posledních olomouckých knížat Vladimíra a Břetislava, *Vlastivědný věstník moravský* 73, 59–70.
- Mlčák, L. – Šrámek, P. 1979: Olomoučtí zvonaři 15. století, *Vlastivědný věstník moravský* 31, 298–306.
- Moník, M. – Lendáková, Z.: Geofyzikální prospekce v centru Olomouce (ul. Pekárni, Mlčochova, Dómská, Akademická a Mariánská) r. 2017, Olomouc. Nepublikovaná zpráva.
- Mrňková, E. 2013: Současný stav poznání architektury a kamenosochařské výzdoby dómu sv. Václava v Olomouci z doby Bruna ze Schauenburku, Olomouc. Nepublikovaná bakalářská práce (katedra dějin umění Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci).

- Musil, F. 2006: Úvod do kastelologie, 1. část, Hradec Králové.
- Nather, W. 2007a: Kronika olomouckých domů, I. díl (překlad a red.: V. Spáčil), Olomouc.
- Nather, W. 2007b: Kronika olomouckých domů, II. díl (překlad a red.: V. Spáčil), Olomouc.
- Nácarová, M. 1996: Olomouc. Tř. 1. Máje č. o. 8, č. p. 827. Hospoda U Muzea, Olomouc. Nepublikovaný stavebně-historický průzkum.
- Nekuda, R. 1980: Korpus středověké keramiky datované mincemi z Moravy a Slezska, *Archaeologia historica* 5, 389–450.
- Nekuda, V. 2007: Středověká vesnice na Moravě, Brno.
- Nekuda, V. – Unger, J. 1981: Hrádky a tvrze na Moravě, Brno.
- Nešpor, V. 1936: Dějiny města Olomouce. Vlastivěda moravská II. Místopis Moravy, Brno.
- Nešpor, V. 1937: Seminář sv. Františka v Olomouci, *Časopis společnosti přátel starožitností československých v Praze* 45, 162–167.
- Nešpor, V. 1968: Kde byl v Olomouci Nový hrádek?, *Střední Morava, Kulturně historická revue* 2, 77–81.
- Neustupný, E. 2010: Teorie archeologie, Plzeň.
- Nováček, K. 2014: Stará Plzeň v raném středověku, in: Aschenbrenner, V. a kol., *Dějiny města Plzně*, díl 1. Do roku 1788, Plzeň, 74–100.
- Nováček, K. 2021: Urbanizace dlouhého trvání: nový pohled na vývoj Plzně v 10.–14. století, in: Loskotová, I. a kol., *Rudolfovo číslo. Rudolfu Procházce k 65. narozeninám kolegové a přátelé*, Praha, 244–261.
- Novák, D. 2019: Dvory, dvorce nebo sídla – k otázce sociálního vymezení elit ve středověku, *Archaeologia historica* 44 (1), 125–149.
- Novák, J. 2018: Na pomezí elit – sebeprezentace a sociální sítě nobilitovaných měšťanských rodin na příkladu olomouckých Salczarů, *Historica Olomucensia* 55, 87–111.
- Novák, J. 2020: Města a šlechta na střední Moravě ve 13. až 15. století, rivalita – spolupráce – koexistence, Olomouc. Nepublikovaná disertační práce (katedra historie Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci).
- Obr, L. 2014: Biskup Robert Olomoucký, Brno. Nepublikovaná diplomová práce (Historický ústav Filozofické fakulty Masarykovy univerzity).
- Obšusta, P. 1997: Výzkum románského dvorce a kostela sv. Anny v Přibyslavicích, *Naším krajem, Vlastivědné čtení o jihozápadní Moravě* 8, 40–58.
- Otto 1906: *Ottův slovník naučný* XXIV, Praha.
- Ovcharov, N. 2014: *Murfatlar Script*, London.
- Palacký, F. – Sternberg, Z. 2001: Dějiny rodu Sternbergů. *Geschichte der Familie Sternberg*. Moravský Beroun.
- Paprocký, B. 1593: *Zrcadlo slavného markrabství Moravského*, Olomouc.
- Peřinová, I. – Richterová, H. 1993: Olomouc. Tř. 1. máje 12, „St. Joseph“, Olomouc. Nepublikovaný stavebně-historický průzkum.
- Peška, J. 2009: Mladší a pozdní eneolit, starší a střední doba bronzová, in: Schulz, J. (red.), *Dějiny Olomouce*, 1. svazek, Olomouc, 41–56.
- Petrů, E. a kol. 1977: *Humanisté o Olomouci*, Praha.
- Piekalski, J. 2014: Praga, Wrocław i Kraków. *Przestrzeń publiczna i prywatna w czasach średniowiecznego przełomu*, Wrocław.
- Pinkava, V. 1903: *Litovelský okres. Vlastivěda moravská*, Brno.
- Pinkava, V. 1922: *Vznik a rozvoj královských měst na Moravě*, Brno.

- Pinkava, V. 1930: Archeologické nálezy z Litovle, Časopis Vlasteneckého spolku musejního v Olomouci 43, 283.
- Plaček, M. 2001: Ilustrovaná encyklopedie moravských hradů, hrádků a tvrzí, Praha.
- Plaček, M. 2010: Otázky kolem přeměny olomouckého hradu do vrcholně středověké podoby, in: Jakubec, O. (ed.): Arcidiecézní muzeum na Olomouckém hradě. Příspěvky z mezinárodní konference, Olomouc, 99–106.
- Plaček, M. – Futák, P. 2010: Tvrdišovci – potomci hodonínského kastelána Tvrdiše a jejich místo v dějinách Moravy, in: Ungerman, Š. – Přichystalová, R. (red.), Zaměřeno na středověk. Zdeňkovi Měřínskému k 60. narozeninám, Brno, 593–607.
- Plaštiaková, M. 2010: Zbudování venkovního osobního výtahu – Univerzita Palackého v Olomouci. Archeologická sonda – Škola na Hradě, Olomouc. Nepublikovaná nálezová zpráva.
- Podlaha, A. 1911: Soupis památek historických a uměleckých v Království českém od pravěku do počátku XIX. století. Roč. 35. Politický okres benešovský, Praha.
- Pokluda, Z. 2012: Moravští Šternberkové. Panský rod rozprostřený od Jeseníků ke Karpatům, Praha.
- Polanský, L. 2019: Mince 9. a 10. století v archeologických nálezech z českých zemí a jejich přínos pro počátky našich dějin, Praha. Nepublikovaná disertační práce (Ústav pro archeologii Filozofické fakulty Univerzity Karlovy).
- Prix, D. 2009: Jindřich Zdík – stavebník, in: Hrbáčová, J. (red.), Jindřich Zdík (1126–1150). Olomoucký biskup uprostřed Evropy, Olomouc, 29–54.
- Prix, D. 2011: Kostel sv. Martina do konce 18. století, in: Kozák, P. – Prix, D. – Zezula, M. (eds.), Kostel sv. Martina v Bohušově. Bohušov – Ostrava, 85–200.
- Prix, D. 2017: Bruntálsko ve středověku, in: Prix, D. – Večeřa, J. – Zezula, M. (eds.), Těžba zlata na Bruntálsku, Ostrava, 128–194.
- Profantová, N. 2010: Závěsek s motivem lidské tváře – nová interpretace staršího nálezu z Olomouce, in: Jakubec, O. (ed.), Arcidiecézní muzeum na Olomouckém hradě. Příspěvky z mezinárodní konference, Olomouc, 59–64.
- Profantová, N. 2020: Čechy v době narození kněžny Ludmily, in: Izdný, J. a kol., Ludmila kněžna a světice, Praha, 29–58.
- Profantová, N. – Profant, M. 2000: Encyklopedie slovanských bohů a mýtů, Praha.
- Procházka, R. 1994: Svitávka-Hradisko v 11.–15. stol., Castellologica bohemia 4, 231–236.
- Procházka, R. 2006: Město – fenomén doby posledních Přemyslovců, in: Fifková, R. (red.), Sága moravských Přemyslovců. Život na Moravě od XI. do počátku XIV. století, Olomouc – Brno, 153–172.
- Procházka, R. 2007: Archeologie a poznání moravských a slezských měst, Archaeologia historica 32, 37–80.
- Procházka, R. 2009: Vývoj opevňovací techniky na Moravě a ve Slezsku v raném středověku. Spisy Archeologického ústavu AVČR Brno 38, Brno.
- Procházka, R. 2010: Odraz vrcholně středověké urbanizace v archeologických pramenech, Přehled výzkumů 51, 209–247.
- Procházka, R. 2012: Moravská a slezská města z pohledu archeologie, in: Mitáček, J. (ed.), Královská města v životě země moravské, Brno, 21–42.
- Procházka, R. – Kováčik, P. – Zůbek, A. 2002: Nové poznatky k vývoji opevnění olomouckého hradu v raném a vrcholném středověku, Archaeologia historica 27, 197–213.
- Procházka, R. – Žákovský, P. 2019: K současnému stavu poznání gotické fáze hradu Pustiměř (Zelená hora u Radslavic) – výpověď archeologie, in: Dejmal, M. – Jan, L. – Procházka, R. (edd.), Na hradech a tvrzích. Miroslavu Plačkovi k 75. narozeninám jeho přátelé a žáci, Praha, 203–231.

- Razím, V. 2008: K významu a stavební podobě románského hradu Přimda, *Průzkumy památek* 15, 39–56.
- Razím, V. 2011: K počátkům hradu Landštejna, *Průzkumy památek* 18, 31–70.
- Razím, V. 2018: Řeč středověké fortifikační architektury, terminologie a její souvislosti, Praha.
- Razím, V. 2019: Středověká opevnění českých měst 3. Katalog Morava a Slezsko, Praha.
- Reichertová, K. 1949: Přemyslovský hrad a předhradí v Olomouci, *Archeologické rozhledy* 1, 60–67, 73.
- Richter, V. 1959: Raněstředověká Olomouc. Spisy Univerzity v Brně – Filosofická fakulta sv. 63, Praha – Brno.
- Richterová, H. – Vitek, T. 2002: Olomouc. Trh. 1. máje č. 5, Olomouc. Nepublikovaný stavebně-historický průzkum.
- Samek, B. 1983: Přemyslovice (okr. Prostějov), farní kostel Všech svatých. Výzkum románské architektury na Moravě III, *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity F* 26–27, 83–84.
- Samek, B. 1994: Umělecké památky Moravy a Slezska, 1. svazek [A/I], Praha.
- Samek, B. 1999: Umělecké památky Moravy a Slezska, 2. svazek [J/N], Praha.
- Slivka, M. 2013: Pohľady do stredovekých dejín Slovenska, Martin.
- Smyčka, J. 1913: Založení města Litovle, *Časopis Moravského musea zemského* 13, 55–75, 315–329.
- Smyčka, J. 1914: Založení města Litovle (Dokončení), *Časopis Moravského musea zemského* 14, 66–77, 357–365.
- Sommer, P. 1982: K postihnutelnosti termínů *ecclesia* a *capella* v archeologických pramenech, *Archaeologia historica* 7, 453–469.
- Sommer, P. 2007: Svatý Prokop. Z počátků českého státu a církve, Praha.
- Spáčil, V. 1982: Nejstarší městská kniha olomoucká (*Liber actuum notabilium*) z let 1343–1420, Olomouc.
- Spáčil, V. 1998: Sbírka listin archivu města Olomouce 1261–1793, Olomouc.
- Spáčil, V. 2001: Z minulosti olomouckých hřbitovů, in: Bláha, J. – Kolář, B. – Spáčil, V. – Tichák, M., *Olomoucké hřbitovy a kolumbária*, Olomouc, 7–41.
- Spáčilová, L. – Spáčil, V. 1991: Popis královského hlavního města Olomouce sepsaný syndikem Floriánem Josefem Louckým roku 1746, Olomouc.
- Steinhübel, J. 2010: Praha, Krakov a Olomouc – tri hrady a tri časti ríše českých Boleslavov, in: Wiholda, M. – Reitinger, L. a kol., *Proměna středovýchodní Evropy raného a vrcholného středověku. Mocenské souvislosti a paralely. Země a kultura ve střední Evropě* 14, Brno, 61–96.
- Svobodová, E. 2010: Olomoucký biskup Robert a církevní řády na Moravě, Olomouc. Nepublikovaná diplomová práce (katedra historie Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci).
- Šebánek, J. 1936: Moderní padělky v mor. diplomatári Bočkově do r. 1306, *Časopis Matice moravské* 60, 27–28, 455–499.
- Šebánek, J. 1959: Kdo byl notář Otakarus 5, in: Šebánek, J. – Pražák, J. – Dušková, S. (eds.), *Studie k české diplomacii doby přemyslovské*, Praha, 3–39.
- Šebánek, J. – Dušková, S. 1952: Kritický komentář k moravskému diplomatári, Praha.
- Šilhan, J. 1981: Kaple a kaplan, *Archaeologia historica* 6, 248–251.
- Široký, R. – Nováček, K. 2014: Transformace Staré Plzně ve 13. století, in: Aschenbrenner, V. a kol., *Dějiny města Plzně. Díl 1. Do roku 1788*, Plzeň, 101–122.
- Široký, R. – Nováček, K. – Kaiser, L. 2004: Zapomenutá Plzeň. Počátky města pod přemyslovským hradem, *Archeologické rozhledy* 61, 798–827.
- Škvrňák, J. 2011: První vrstva šlechtických predikátů na jihozápadní Moravě ve vztahu k sídlům, Brno. Nepublikovaná bakalářská práce (Historický ústav Filozofické fakulty Masarykovy univerzity).

- Škvrňák, J. 2019: Vilém z Pulína – první moravský „magnát“, in: Dejmal, M. – Jan, L. – Procházka, R. (edd.), Na hradech a tvrzích. Miroslavu Plačkovi k 75. narozeninám jeho přátelé a žáci, Praha 17–28.
- Šlězár, P. 2005: Předběžná zpráva o objevu „antiqua civitas“ na Starém městě v Litovli a několik poznámek k aspektům geneze města Litovle, Přehled výzkumů 46, 103–110.
- Šlězár, P. 2009: Litovel (okr. Olomouc). „Staré město“. Dukelská ulice, Přehled výzkumů 50, 400–401.
- Šlězár, P. 2013a: Období raného středověku (30. léta 6. století – 1213), in: Konečný, K. (red.), Uničov – historie moravského města, Uničov, 45–51.
- Šlězár, P. 2013b: Nova villa – počátky královského města očima archeologie, in: Konečný, K. (red.), Uničov – historie moravského města, Uničov, 56–70.
- Šlězár, P. 2017: Archeologický výzkum u kostela Panny Marie Sněžné. Příspěvek k problematice počátků opevnění a církevních staveb na olomouckém Předhradí, Přehled výzkumů 58(2), 97–127.
- Šlězár, P. 2018a: Olomouc between the Great Moravian and Přemyslid Duchies, in: Kouřil, P. Procházka, R. et al., Moravian and Silesian Strongholds of the Tenth and Eleventh Centuries in the Context of Central Europe. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 5, Brno, 115–135.
- Šlězár, P. 2018b: Archeologie středověkého města, in: Konečný, K. (red.), Litovel. Velké dějiny města, svazek 1. Od nejstarších dob do roku 1918, Olomouc, 68–103.
- Šlězár, P. 2018c: Komunikační síť raně středověké Olomouce, in: Martínek, J. (ed.), Výzkum historických cest v interdisciplinárním kontextu 2018, Vlastivědný věstník moravský, Supplementum 3, Brno, 69–82.
- Šlězár, P. 2018d: Proměna fortifikačního systému města Litovle na počátku 14. století, Vlastivědný věstník moravský 70, 253–268.
- Šlězár, P. 2021a: Lokalizace a podoba (Nového) Hrádku v Olomouci, Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci 322, 24–39.
- Šlězár, P. 2021b: Od knížecího hradu k právnímu městu, in: Loskotová, I. a kol., Rudolfovo číslo. Rudolfu Procházce k 65. narozeninám kolegové a přátelé, Praha, 202–228.
- Šlězár, P. – Dehnerová, H. 2020: Kostel sv. Petra v Olomouci ve středověku z pohledu archeologických pramenů, Historica Olomucensia, Sborník prací historických 59, 13–51.
- Šlězár, P. – Faltýnek, K. 2019: Románský kostel sv. Prokopa v Lošticích. Příspěvek k počátkům moravské šlechty, Přehled výzkumů 60 (2), 161–199.
- Šlězár, P. – Faltýnek, K. – Zlámal, T. 2019: Olomouc (k. ú. Olomouc-město, okr. Olomouc). Na Hradě 5, č. p. 245, Přehled výzkumů 60 (2), 289–293.
- Šlězár, P. – Novák, J. – Faltýnek, K. v tisku: Bylo Hradisko v Knínicích (okr. Blansko) totožné s curia Uzobren?, Vlastivědný věstník moravský 75, 83–96.
- Šmejda, L. 2011: Kostel nebo mohyla? Příspěvek ke studiu pohřebních areálů, Archeologické rozhledy 53, 499–514.
- Šrámek, J. 2013: K výročí 1063: Moravský biskup Jan aneb O jednom obraze z Kosmovy kroniky, Vlastivědný věstník moravský 65, 228–244.
- Teige, J. 1894: Zpráva o pramenech dějin kláštera Hradištského u Olomouce (až do roku 1300), Věstník Královské české společnosti nauk 12, 1–80.
- Tichák, M. 2009: Lexikon olomouckých ulic, Olomouc.
- Ulrich 1935–1936: Regulace řeky Moravy v Litovli, Vlastivědný sborník střední a severní Moravy 14, 150–153.
- Unger, J. 1988: Počátky středověkých opevněných sídel typu „motte“ na jihovýchodní Moravě, in: Frolec, V. (red.), Rodná země. Sborník k 100. výročí Muzejní a vlastivědné společnosti v Brně a k 60. narozeninám PhDr. Vladimíra Nekudy, CSc., Brno, 207–221.

- Unger, J. 1994: Koválov. Šlechtické sídlo z 13. století na jižní Moravě. Brno.
- Unger, J. – Pěnička, R. 2014: Rotunda a raně gotický kostel v Tasově: Archeologický výzkum v letech 2007 až 2013, Brno.
- Vávra, I. 1971: Trstenická stezka, Historická geografie 6, 77–132.
- Večeřová, A. 2015: Zpráva o konzervaci fragmentů hedvábné textilie se zoomorfně-vegetativním motivem (akce 28/15), Olomouc. Nepublikovaná konzervátorská zpráva.
- Večeřová, A. 2023: Zpráva o konzervaci souboru velkomoravských šperků, akce OL-WU/99, Olomouc. Nepublikovaná konzervátorská zpráva.
- Velímský, T. 2009: K problematice pozemkové držby českých velmožů a družiníků v období 11.–12. století, *Studia Mediaevalia Bohemica* 1, 177–186.
- Velímský, T. 2014: Vzestupy a pády bílinských hradských správců, in: Boháčová, I. – Sommer, P. (eds.), *Středověká Evropa v pohybu. K poctě Jana Klápště*, Praha, 325–363.
- Velímský, T. 2017: Česká nobilita doby Hroznatovy. Od družinných elit raného středověku k vrcholně středověké pozemkové šlechtě, *Minulostí Západočeského kraje* 52, 246–269.
- Vepřeková, E. 2009: Nejstarší městská kniha litovelská, Brno. Nepublikovaná bakalářská práce (Ústav pomocných věd historických a archivnictví Filozofické fakulty Masarykovy univerzity).
- Vítek, T. 1998: Litovel. Kostel sv. Jakuba a Filipa. Stavebně-historické posouzení odkrytého zdiva v interiéru kostela, Olomouc. Nepublikovaná zpráva.
- Vítek, T. 2009: Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Mostkovicích, okr. Prostějov. Románské jádro stavby a nález gotických nástěnných maleb, *Vlastivědný věstník moravský* 61, 182–189.
- Vítková, H. 2007: Rekonstrukce předhistorického georeliéfu centra Olomouce, Olomouc. Nepublikovaná bakalářská práce (katedra geoinformatiky Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého).
- Vnoučková, D. 2015: Středověké kostely na Benešovsku v sídelních souvislostech, Praha. Nepublikovaná bakalářská práce (Ústav pro archeologii Filozofické fakulty Univerzity Karlovy).
- Vohryzek, S. 2020: Dvorové vsi na jihozápadní Moravě, *Archeologické výzkumy na Vysočině* 7, 59–74.
- Vrána, J. 2009a: Loštice (okr. Šumperk). Náměstí Míru, *Přehled výzkumů* 50, 402.
- Vrána, J. 2009b: Loštice, náměstí Míru. Rekonstrukce silnice III/37322 Loštice – průtah, Olomouc. Nepublikovaná nálezová zpráva.
- Vránová, V. 2009: Mladší a pozdní doba bronzová, starší doba železná, in: Schulz, J. (red.), *Dějiny Olomouce*, 1. svazek, Olomouc, 57–62.
- Wankel, J. 1886: Hromadný nález mincí v Žádlovicích u Loštic, *Časopis Vlasteneckého spolku muzejního v Olomouci* 3, 179–180.
- Wihoda, M. 1995: Geneze moravské šlechty, *Acta historica et museologica* C2, 23–41.
- Wihoda, M. 2002a: Patnáct minut slávy olomouckého kanovníka Sifrida, in: Hrdina, J. (ed.), *Pater familias. Sborník příspěvků k životnímu jubileu prof. dr. Ivana Hlaváčka*, Praha, 193–202.
- Wihoda, M. 2002b: Poslední donace olomouckých údělníků, in: Chocholáč, B. – Malíř, J. (eds.), *Pocita Janu Janákovi. Předsedovi Matice moravské, profesoru Masarykovy univerzity věnují k sedmdesátinám jeho přátelé a žáci*, Brno, 67–72.
- Wihoda, M. 2010: Morava v době knížecí 906–1197, Praha.
- Wihoda, M. 2014: Lidé svatého Štěpána. Putování moravským venkovem knížecího věku, in: Boháčová, I. – Sommer, P. (eds.), *Středověká Evropa v pohybu. K poctě Jana Klápště*, Praha, 367–372.
- Wihoda, M. 2019: Vladislav Jindřich, 2. vyd., Praha.
- Wihoda, M. 2020: Moravský údělník nebo kníže?, in: Chocholáč, B. – Malíř, J. – Reitinger, L. – Wihoda, M., *Pro pana profesora Libora Jana k životnímu jubileu*, Brno, 113–120.

- Wolny, G. 1862: Kirkliche Topographie von Mähren. Olmützer Erzdiöcese, 1. díl, IV. svazek, Brünn.
- Zákon č. 214/1919 Sb., o sloučení sousedních obcí s Olomoucem.
- Zapletal, J. 2009: Geologie území a vývoj, in: Schulz, J. (red.), Dějiny Olomouce, 1. svazek, Olomouc, 14–18.
- Zatloukal, R. 2004: Olomouc (k. ú. Olomouc-město, okr. Olomouc). Václavské náměstí č. o. 5, Přehled výzkumů 45, 223–226.
- Zatloukal, R. 2005: Olomouc (k. ú. Olomouc-město, okr. Olomouc). Václavské náměstí, Přehled výzkumů 46, 300–301.
- Zatloukal, R. 2010: Záchranný archeologický výzkum v areálu Arcidiecézního muzea Olomouc, in: Jakubec, O. (ed.), Arcidiecézní muzeum na Olomouckém hradě. Příspěvky z mezinárodní konference, Olomouc, 27–40.
- Zatloukal, R. 2013: Areál olomouckého hradu v 9.–12. století, Brno. Nepublikovaná disertační práce (Ústav archeologie a muzeologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity).
- Zatloukal, R. 2016: Archeologický výzkum brány Všech svatých v souvislosti s dalšími vstupy do hradu Olomouc, in: Michna, P. – Čadilová, M. – Staněk, V. (eds.), Sborník 2016 Národního památkového ústavu územního odborného pracoviště v Olomouci, Olomouc, 113–123.
- Zatloukal, R. 2018: Olomouc, kaple sv. Anny, II. etapa, Olomouc. Nepublikovaná nálezová zpráva.
- Zatloukal, R. – Živný, M. 2006: Vyhodnocení středohradištního pohřebiště na Svatováclavském návrší v Olomouci, in: Hašek, V. – Nekuda, R. – Ruttkay, M. (eds.), Ve službách archeologie 7, Brno, 392–394.
- Záhorka, J. – Čevoňová, J. 2014: Stavebněhistorický průzkum objektu FF UP v Křížkovského ulici čp. 512/10 v Olomouci, Olomouc. Nepublikovaný stavebně-historický průzkum.
- ZDB I: Chytil, J. – Chlumecký, P. – Demuth, K. – Wolfskron, A. (edd.): Die Landtafel des Markgrafthumes Mähren (1348–1466). Brünn Cuda I., Brünn 1856.
- ZDO I: Chytil, J. (ed.): Die Landtafel des Markgrafthumes Mähren (1348–1466). Olmützer Cuda I., Brünn 1856.
- ZDO II: Matějka, F. (ed.): Zemské desky (1480–1566). Kraj Olomoucký II, Brno 1948.
- Zlámal, T. 2018: Zpráva z archeologického výzkumu Olomouc, Wurmova 6. Rekonstrukce dvorního traktu u ulice Wurmova pro kanceláře a pizzerii S1/15, č. akce NPU033/15, Olomouc. Nepublikovaná nálezová zpráva.
- Zlámal, T. – Faltýnek, K. 2019: Předběžná zpráva o záchranném archeologickém výzkumu v areálu školy Na Hradě aneb Co se pod sídlem Katedry historie skrývá, in: Mírová, Z. – Záhorák, V. – Němcová, V. (eds.), Sborník prací 2. studentské archeologické konference, 10 let archeologie na olomoucké univerzitě, Olomouc, 12–29.
- Zlámal, V. 1937–1938: Pohled do minulosti královského města Litovle, in: Zlámal, V. (red.), Litovel, Koničky a okolí. Národohospodářská propagace Československa 18, Brno – Praha – Bratislava, 8–12.
- Žemlička, J. 1990: Přemysl Otakar I. Panovník, stát a česká společnost na prahu vrcholného feudalismu, Praha.
- Žemlička, J. 1997: Čechy v době knížecí, Praha.
- Žemlička, J. 2002: Počátky Čech královských 1198–1253. Proměna státu a společnosti, Praha.
- Žemlička, J. 2003a: Němci, německé právo a transformační změny 13. století, Archaeologia historica 28, 33–46.
- Žemlička, J. 2003b: České 13. století: „privatizace“ státu, Český časopis historický 101, 509–541.
- Žemlička, J. 2008: Kasteláni, vilikové a beneficia v netransformované transformaci, Český časopis historický 106, 109–136.

Žemlička, J. 2012: K pozemkové výbavě české nobility ve starším středověku, Český časopis historický 110, 189–233.

Žemlička, J. 2014: Království v pohybu. Kolonizace, města a stříbro v závěru přemyslovské epochy, Praha.